

LAKIALOITE 147/2000 vp

Laki vuodelta 2001 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista ja työnantajan kansaneläkemaksusta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 132/2000 vp laiksi vuodelta 2001 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista ja työnantajan kansaneläkemaksusta. Hallitus esittää, että työnantajien kansaneläkemaksut säilyvät vuoden 2000 lopun tasossa ja että eläkkeensaajien sairausvakuutusmaksua alennetaan 0,30 pennillä.

Lakialoitteessa ehdotetaan, että eläkkeensaajien sairausvakuutusmaksua alennetaan 0,70 pennillä, jolloin vuoden 2001 alusta eläketulos-

ta perittävä sairausvakuutusmaksu olisi 2,50 penniä veroäyriältä.

Lakialoitteessa ehdotetaan kunnalta, kuntayhtymältä, kunnalliselta liikelaitokselta sekä kirkolta perittävää kansaneläkemaksua alennettavaksi 0,40 prosenttiyksiköllä vuoden 2001 tammiukuun alusta. Alennettu maksu olisi 2,75 prosenttia ennakonpidätyksen alaisten palkkojen määrästä. Muilta osin hallituksen esitykseen ei esitetä muutoksia.

PERUSTELUT

Ero eläkkeensaajan ja palkansaajan maksaman sairausvakuutusmaksun välillä on tätä nykyä 1,70 penniä veroäyriältä. Eläketulosta perittävä korotettu sairausvakuutusmaksu on perua 1990-luvun lamavuosilta. Koska kansantalouden tila on merkittävästi parantunut, perusteet eläkkeensaajan ja palkansaajan eriarvoiselle kohtelulle ovat vähissä. Tästä syystä eläkkeensaajan korotettu sairausvakuutusmaksu tulee asteittain poistaa vaalikauden aikana. Vuoden 2001 osalta ehdotetaan 0,70 pennin alennusta, mikä merkitsisi eläkkeensaajan sairausvakuutusmaksun muutos-

ta nykyisestä 3,20 pennistä 2,50 penniin veroäyriältä.

Ero yksityisen pientyönantajan ja kuntatyönantajan maksaman kansaneläkemaksun välillä oli viime kesäkuun loppuun asti 0,75 prosenttia. Eduskunta hyväksyi keväällä lakimuutoksen, jonka mukaan yksityisen pientyönantajan kansaneläkemaksua alennettiin 0,40 prosentilla, jolloin ero kuntatyönantajaan kasvoi 1,15 prosenttiin. Muutoksen yhteydessä eduskunta edellytti, että hallitus selvittää vuoden 2000 aikana, aiheuttaako pientyönantajan kansaneläkemaksun alentaminen kilpailun merkittävää vääristy-

mää ja ryhtyy tarvittaessa toimiin kilpailuedellytysten tasapainottamiseksi.

Välillisillä työvoimakustannuksilla, kuten työnantajan kansaneläkemaksulla, on merkitystä kilpailtaessa samoilla markkinoilla. Hyvinvointipalvelujen kilpailuttaminen on yleistynyt viime vuosina, kun kunnat voivat päättää palvelujen tuottamistavan. Sosiaali- ja terveydenhuollossa palveluista reilu viidennes tuotetaan yksityisten palveluntuottajien toimesta. Esimerkiksi ympäristönhuolto, siivous- ja ruokapalvelut sekä lisääntyvässä määrin myös toimistopalvelut kilpailutetaan.

Yksityisen työnantajan kansaneläkemaksu on porrastettu, ja se on alhaisin niillä työnantajilla, jotka ovat pieniä, työvoimavaltaisia ja matala-

palkkaisia. Nämä alimman maksun maksavat työnantajat toimivat yleensä palvelusektorilla ja ovat monilla aloilla suoraan kilpailuasetelmassa kunnan tai kuntayhtymien palvelutuotannon kanssa. Yksityisen työnantajan kansaneläkemaksun alentaminen johtaa kilpailutilanteen vääristymiseen ja yksityisen työnantajan suosi-
miseen kuntien kustannuksella. Tästä syystä on tärkeää, että kuntien, kuntayhtymien ja kunnallisten liikelaitosten kansaneläkemaksua alennetaan vastaavasti eli yhtä paljon kuin yksityisen työnantajan maksua.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vuodelta 2001 suoritettavista sairausvakuutusmaksuista ja työnantajan kansaneläkemaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 § (Kuten HE)

2 §

Sairausvakuutusmaksun korotus

Jos vakuutettu saa vuoden 2001 aikana eläketuloa, häneltä peritään sen lisäksi, mitä 1 §:ssä säädetään, sairausvakuutusmaksua 1,00 penniä hänelle vuodelta 2001 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyryltä. Tämä sairausvakuutusmaksun korotus on kuitenkin enintään 1,00 prosenttia veronalaisesta eläketulosta.

3 § (Kuten HE)

4 §

Työnantajan kansaneläkemaksu

Sen estämättä, mitä kansaneläkelaisissa (347/1956) säädetään työnantajan kansaneläkemaksun määrästä ja perusteesta, työntekijälle vuoden 2001 aikana suoritettun ennakonpidätyksen alaisen palkan ja tuloverolain 77 §:ssä tarkoitetusta ulkomaantyötulosta rahana maksetun osan yhteismäärästä peritään työnantajan kansaneläkemaksua. Ulkomaantyötulon rahana maksettavaan osaan ei kuitenkaan lueta työnantajan maksamia työstä johtuvien kustannusten korvauksia siltä osin kuin ne ovat tuloverolain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan verovapaita. Maksun suuruus on:

(1 mom. 1 kohta kuten HE)

2) kunnalta ja kuntayhtymältä sekä kunnalliselta liikelaitokselta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntayhtymältä

sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seura-
kunnalta 2,75 prosenttia;
(1 mom. 3 kohta ja 2 mom. kuten HE)

5 §
(Kuten HE)

Helsingissä 12 päivänä lokakuuta 2000

Virpa Puisto /sd
Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd
Esa Lahtela /sd
Rakel Hiltunen /sd
Tuula Haatainen /sd
Ilkka Taipale /sd
Tero Rönni /sd
Arto Seppälä /sd
Saara Karhu /sd
Erkki Kanerva /sd
Lauri Kähkönen /sd
Pirkko Peltomo /sd
Kari Urpilainen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Ulla Juurola /sd
Kalevi Olin /sd
Mikko Elo /sd

Harry Wallin /sd
Jouni Backman /sd
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Susanna Huovinen /sd
Jukka Gustafsson /sd
Klaus Hellberg /sd
Jussi Ranta /sd
Matti Vähänäkki /sd
Tarja Kautto /sd
Jouko Skinnari /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Pia Viitanen /sd
Heli Paasio /sd
Reijo Kallio /sd
Susanna Rahkonen /sd
Säde Tahvanainen /sd
Leena Luhtanen /sd
Riitta Prusti /sd

